

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת בלהה יהלום

תובע

עו"ד עמאד עוידה
בעצמו ובאמצעות עו"ד חוסאם סיאם

נגד

נתבעים

1. רשות המיסים בישראל - מכס ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים - אזרחי
2. דראור סדן
3. מנמד אחזקות בע"מ
באמצעות ב"כ עו"ד גיא אשכנזי

פסק דין

1 התובע, עו"ד במקצועו, רכש בחודש ינואר 2017 רכב מסוג מרצדס בייבוא אישי. רשימון שהגיש
2 לרשות המיסים בישראל – מכס ישראל (להלן: הנתבעת) במועד הרכישה נפסל על ידה והוא
3 חויב לפי שווי רכב גבוה יותר ששולם על ידו ללא מחאה. למעלה משנה לאחר מכן, בחודש אפריל
4 2018 הוצאה לתובע הודעת גרעון המחייבת אותו במס נוסף.
5 התובע עותר לסעד הצהרתי וכספי ע"ס 166,906 ₪, להורות על ביטול הודעת הגירעון והחויב
6 הנוסף במס ייבוא, להורות על השבת הכספים ששולמו על ידו תחת מחאה, וכן לפיצוי בגין
7 הנזקים שנגרמו לו כתוצאה מכך. לחילופין, עותר התובע לחייב את הנתבעים 2 ו-3, חברה
8 המתמחה בייבוא רכבים ומנהלה, להשיב לו את הסכום הנ"ל.
9

רקע עובדתי

10
11 1. התובע, עורך דין במקצועו, ביקש לרכוש רכב יוקרה מסוג מרצדס בדרך של ייבוא אישי
12 לשימוש עצמי, באמצעות הנתבעת 3 - חברת מנמד בע"מ, אשר בשליטתו ובניהולו של
13 הנתבע 2, שהוצגה כחברה המתמחה בייבוא אישי של כלי רכב (להלן: "הנתבעים" או
14 "החברה").
15
16 2. ביום 13.09.2016 נחתם בין חברת מנמד בע"מ (להלן: החברה) לבין התובע הסכם, שהוכתר
17 כ"הסכם מספר 16091301", לפיו התובע ירכוש רכב מסוג מרצדס מדגם GLE500 שנת
18 ייצור 2016 (להלן: הרכב), בתמורה לסך של 449,000 ₪. הנתבעת, מצדה, הצהירה כי היא
19 עוסקת בייעוץ בנוגע ליבוא אישי של כלי רכב מחו"ל והיא תסייע ותייעץ לו ברכישת רכב
20 בחו"ל ובהבאתו לארץ. החברה תטפל במיסוי ומכס, ותדאג לשחרר את הרכב ולמסור אותו

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 לידי התובע (להלן: הסכס הרכישה). להבטחת התחייבויות החברה בהסכם חתם הנתבע 2
2 על ערבות אישית בגובה של 339,800 ₪ (להלן: הערבות). אין מחלוקת כי מלוא הסכומים,
3 בהתאם לרשימת התשלומים המנויה בסעיף 4 להסכם הרכישה, שולמו על ידי התובע.
4
- 5 3. ביום 19.1.2017 עתר התובע לבית משפט המחוזי בתל אביב (ה"פ 44323-01-17) כנגד
6 הנתבעים דכאן, משרד הרישוי, נמל אשדוד ונמל חיפה, להורות על השלמת הליך שחרור
7 הרכב, להמציא מסמכים רלבנטיים, לרשום הרכב על שמו ולשחררו. ההליך הסתיים
8 בהסדר פשרה, בו הוסדר שחרור רכבו של התובע (להלן: הסכם הפשרה), שקיבל תוקף של
9 פסק דין ביום 25.1.2017. חשוב לציין כי לכתב הטענות צירף התובע (בין היתר) את ההסכם
10 שלו עם הנתבעת 2 (נספח ב') ואת התכתבויות בינו לבין הנתבע (נספח ה'). אין מחלוקת כי
11 העתק מהמרצת הפתיחה על נספחיה הומצא לידי פרקליטות מחוז תל אביב.
12
- 13 4. טופס "הצהרת יבואן רכב ביבוא אישי" (להלן: טופס מכס 21) שהוגש במסגרת רשימון
14 ייבוא שמספרו 717001879 נחתם על ידי התובע ביום 8.11.16. בטופס זה הצהיר התובע על
15 פרטי הרכב: מסוג מרצדס GLE500, שנת ייצור 2016, מספר שלדה
16 WDC1660631A750023 (להלן: הרכב). כמו כן הצהיר כי ארץ הייצור של הרכב גרמניה.
17 לעניין התמורה, פירט התובע בטופס "מסירת מידע לאימות הערך המוצהר של רכב ביבוא
18 אישי (טופס מכס 139), כי התמורה ששולמה עבור רכישת הרכב הייתה ע"ס 52,150 יורו:
19 51,500 יורו עבור רכישת הרכב, ו-650 יורו עבור הובלת הרכב (להלן: טופס 139).
20
- 21 5. ביום 09.02.2017 הודיעה הנתבעת לתובע באמצעות ממונה פרויקטים בבית המכס חיפה,
22 מר מרק דלי (להלן: הממונה דלי), כי הוחלט לפסול את ערך העסקה שהוצהר ברשימון
23 נוכח כך ש"בבדיקות השוואתיות שערכנו מול מחירוני רכב עולה כי הערך המוצהר לא
24 אומת ועל כן לא הונחה דעתנו כי הערך המוצהר על ידך יכול לשמש כערך עסקה
25 כמשמעותו בסעיף 132 לפקודת המכס. בדיוקנו העלה כי ערך הרכב לצורך חיוב מיסי
26 היבוא הוא 224,218 ₪. זאת בהתאם לתקנה 2(ג) לתקנות המכס (חישוב ערכם של טובין
27 שיובאו לשימוש עצמי), תשס"ז – 2006" (להלן: ההחלטה הראשונה). התובע התבקש
28 לשלם סך של 6,050 ₪ אותם שילם ללא מחאה, והרכב שוחרר לידי. יצוין כי יום טרם
29 ההחלטה הראשונה, ביום 8.2.2017 נבדק הרכב, בנמל חיפה, על ידי השמאי מיימון דניאל
30 ויקטור (להלן: השמאי מיימון) ששם את שווי הרכב (כולל מס) בגובה 426,061 ₪ (ולא כפי
31 שנקבע בסופו של דבר בהחלטה הראשונה).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 .6. לאחר קבלת הרכב, חתם התובע ביום 15.02.2017 על "אישור קבלת רכב מס' 79-121-97"
2 לטובת הנתבעת 2, לפיו הוא מאשר את קבלת הרכב, כי הרכב הגיע ללא שריטות ופגיעות
3 ולשביעות רצונו, וכי הוא מאשר שהערבות שנמסרה לו במסגרת ההסכם עם הנתבעת 2,
4 בטלה ומבוטלת.

5
6 .7. לו כאן היו מסתיימים הדברים - לא היינו כאן היום, אלא שבחלוף למעלה משנה, זומן
7 התובע על ידי הנתבעת לתשאול שנערך ביום 17.04.2018. הנתבעת לא פרטה בתצהירה
8 אודות נסיבות התשאול ומדוע נזכרה לפתע בתובע, לא בתצהירו של הממונה דלי ולא
9 בתצהירו של מר תמיר אלון. מכל מקום, במסגרת החקירה, התובע הציג את ההסכם עם
10 החברה (שכאמור, צורף גם להמרצת הפתיחה). בסעיף 4 להסכם הרכישה נרשם:

11
12 "מקבל השירות ירכוש את הרכב וישלם את תמורתו בסך של
13 449,000 ₪ (להלן: התמורה) לפי הפירוט הבא:
14 א. 56,000 ₪ עם חתימת ההסכם.
15 ב. 67,000 יורו עם חתימת ההסכם, בהעברה לחו"ל לצורך
16 רכישת הרכב והבאתו לישראל בהתאם לפרטי חשבון הבנק
17 שיועבר על ידי נותנת השירות למקבל השירות.
18 ג. 94,200 ₪ עם כניסת הרכב לנמל.
19 ד. 15,000 ₪ ישולמו עם מסירת הרכב למקבל השירות".

20
21 או אז, החליטה הנתבעת כי לאור סעיף 4ב. להסכם יש לבצע הערכה מחודשת, וביום
22 02.05.2018 שלחה לתובע "הודעה בדבר חיוב", לפיה בביקורת שנערכה לאחר שחרור
23 הטובין, נמצא שארץ המקור של הרכב הינה ארה"ב ולא גרמניה כפי שהוצהר, וכן נמצא כי
24 ערך הרכב הינו 67,000 יורו וזאת בשונה משהוצהר ברשימון. בשל כך נדרש התובע לשלם
25 סך של 64,632 ₪ (להלן: הודעת הגירעון).

26
27 בתגובה לכך, שלח התובע ביום 18.06.2018 התנגדות לחיוב הנוסף שנדחתה ביום
28 04.07.2018 על ידי גב' אתי טורק, ממונה יחידת תפיסות. התובע שילם את סכום הגירעון
29 תחת מחאה: סך של 40,811 ₪ באמצעות עיקול וקיזוז החוזרים שהגיעו לו ממס הכנסה
30 אשר הועבר ישירות לנתבעת, ויתרת החוב ע"ס 26,095 ₪ שולמה על ידי התובע, והגיש את
31 התביעה שבכותרת.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

טענות הצדדים

טענות התובע ביחס לנתבעת

- 1
- 2
- 3 8. בפי התובע טענות הן ביחס להחלטה הראשונה והן ביחס להודעת הגרעון.
- 4 ביחס להחלטה הראשונה, טוען התובע כי לא היה מקום לפסול את רשימון שלו. לטענתו,
- 5 קביעת הנתבעת כי שויי הרכב (לפני מס) הוא כ- 12,000 ₪ יותר מכפי שהצהיר ברשימון לא
- 6 מצדיקה פסילה. התובע הפנה לפסיקה שבה אושרה פסילת רשימון כאשר הפער היה 30%
- 7 מערך העסקה, ולא כ- 5% מערך העסקה כפי שהיה כאן. גם השמאי מיימון וגם הממונה
- 8 דלי הודו בחקירתם בטענה זו – כי פסילת רשימון על פער זניח שכזה היא "מצחיקה". אולם,
- 9 טוען התובע, מקום שכבר פסלה הנתבעת את הרשימון שלו, ערכה בירור מקיף מטעמה
- 10 ושמה את שויי הרכב כפי ששמה, שוב אין היא יכולה לחזור אליו ולחייב אותו בסכום גבוה
- 11 יותר, שכן אינה יושבת כערכאת ערעור על עצמה.
- 12 עיקר טענות התובע הן כמובן ביחס להודעת הגרעון שבניגוד להחלטה הראשונה, שולמה
- 13 על ידו תחת מחאה. לטענתו כל מהלך החיוב היה פגום מן היסוד. התשאול שנערך לו נעשה
- 14 ללא הסבר כלשהו, הוא מיוזמתו העביר, בשנית - לאחר שהועבר לפרקליטים המלווים את
- 15 מכס ישראל עוד בחודש ינואר 2017 - את הסכם הרכישה, הסביר כי הסכום של 67,000
- 16 יורו לא היה רק תשלום עבור הרכב אלא גם הוצאות הובלה, אך את הנתבעת דבר מכל זה
- 17 לא עניין. חקירתה היתה שטחית, לא ביקשו אמסכתאות, לא אימתו את טענותיו עם הנתבע
- 18 2 ובשרירות לב חייבו על פי ערך עסקה של 67,000 יורו מבלי לשקול, לבדוק ומבלי
- 19 התייחסות כלשהי לטענתו כי 15,500 יורו הם הוצאות נלוות שאינן מהוות תמורה לרכב,
- 20 ואין להביאן בחשבון עלות הרכב. התובע הוסיף כי עצם ההסתמכות על הסכם הרכישה
- 21 שגויה, שכן היא מגדירה את מערכת היחסים שבינו לבין הנתבעים, ולא ניתן להסיק ממנה
- 22 את שויי הרכב ללא פירוט. לטענתו, ישנן שלוש ראיות המוכיחות את שויי הרכב: העברה
- 23 בנקאית על סך 51,500 יורו; חשבונית הרכישה שעומדת על הסכום הנ"ל; וראיה מכרעת -
- 24 חוות דעת של השמאי מטעם המכס, שבחן את הרכב וקבע כי ערכו של הרכב הינו 224,218
- 25 ₪ בעוד שהסכום הנטען ע"ס 51,500 יורו שווה ערך ל-209,945 ₪, פער של כ-5% בלבד,
- 26 שעליו לא ערער התובע. התובע גם הפנה סיכומיו להסבריו המלאים של הנתבע 2 שגובו
- 27 באסמכתאות.
- 28
- 29 9. ביחס לארץ המקור של הרכב, טען התובע כי באמת ובתמים היה סבור גם נתון זה עמד בפני
- 30 הנתבעת עוד בחודש ינואר 2017 שכן גם תעודת הייצור של הרכב צורפה להמרצת הפתיחה.
- 31 יצוין כי טענה זו אושרה ל ידי השמאי מיימון כאשר הוא בעצמו הפנה, בחקירתו, לשילדה
- 32 שרשום עליה באותיות ברורות "made in USA". השמאי מיימון העיד כי היה זה הממונה

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 דלי שהורה לו שלא להשית על התובע את המס השולי בשיעור 7% עקב כך שהרכב אינו
2 תוצרת אירופה (עמ' 14 ש. 20-24, עמ' 15 ש. 2 לפרוט') בגלל שהרכב הגיע, בפועל, מהונגריה.
3 כך שגם כיום לא יכולה הנתבעת לטעון שהתובע הטעה אותה ברשימון, שכן גם אם רשם,
4 בטעות ובתום לב תוך הסתמכות על דברי הנתבע 2 בעניין זה, הרי שהנתבעת ידעה זאת
5 היטב בזמן אמת, נתנה על כך את דעתה והחליטה משיקוליה שלא לחייב אותו במס השולי.
6
7 10. לחילופין טוען התובע כי גם אם בית המשפט יקבע שהנתבעת רשאית לערוך חישוב מחדש
8 של המס, אזי החישוב שנעשה על ידה שגוי, שכן השומה נערכה בחלוף שנה וחצי מהגעת
9 הרכב לארץ מבלי ששווי הרכב עודכן בכך וישנה ירידת ערך של לפחות 20%. עוד הוסיף, כי
10 גם אם אכן יתברר שלנתבעת מגיע הסכום הקבוע בהודעת הגירעון הרי שאין לחייבו בקנסות
11 ובפיגורים וריביות בגין טעות שנעשתה באשמת הנתבעת. לטענתו, התנהלותה זו גרמה לו
12 נזקים כספיים בסך 100,000 ₪ (סכום העולה על סכום הודעת הגירעון).
13

טענות התובע ביחס לנתבעים 2-3

14
15 11. לטענת התובע, הנתבע 2 לא עמד בהתחייבויותיו שבהסכם הרכישה, לא המציא לידיו את
16 מסמכי הרכב על אף שדרש זאת ממנו מספר פעמים, מסר לו פרטים שגויים, התחמק ממתן
17 תשובות, לא העביר חשבוניות, שלח לו מסמכים אשר "שובשו" על ידו ונמחקו בהם פרטים
18 מהותיים, התנהלות אשר עוררה את חשדו, ורק לאחר שפנה בעצמו לעמיל המכס, מר עובד,
19 שלח לו מר עובד תעודת שער "נקייה", העתק מרישיון רכב הנושא מספר שילדה אחר ושטר
20 מטען. לטענת התובע, הנתבע 2 התנה את המשך הטיפול בהבאת הרכב בהשבת שטר
21 הערבות, והתנהל מולו בצורה מתחמקת ובלשון משתלחת. לטענת התובע ככל שייקבע כי
22 על התובע לשלם את הגירעון כאמור על הנתבעים לשפות אותו על כך, שכן טענת הנתבעת
23 להצהרה כוזבת בהודעת הגירעון נובעת מהוראות הנתבעים שהרשימון הוגש, הלכה למעשה
24 על ידם ועל ידי סוכני המכס עמם עבדו. התובע טען כי סעיפים 5 ו-6 להסכם הרכישה
25 קובעים כי הסכום שהעביר להם הם כל ההוצאות הקשורות לייבוא הרכב, ומכאן שכל חיוב
26 כלשהו נוסף הוא באחריות הנתבעים. התובע הדגיש כי לעולם לא יגיש הצהרות שגויות
27 וכוזבות, ורק בגין אשמה זו המוטלת עליו יש לחייב את הנתבעים בגין הנזקים שנגרמו לו.
28

טענות הנתבעת

29
30 12. הנתבעת טוענת כי ההחלטה הראשונה היתה נכונה לשעתה, שכן התבססה על הרשימון
31 וטופס 139 שהגיש התובע שלטענתה כללו רישומים כוזבים. כך, בעוד שהצהיר כי ערך
32 הרכב הינו 51,500 אירו + 650 אירו הוצאות, מהסכם הרכישה עולה כי שילם בגינו 67,000

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 אירו; התובע לא ציין כי גורם אחר היה מעורב ברכישת הרכב ולקח חלק פעיל בהבאת הרכב
2 ושחרורו ובהמשך עלה כי הנתבעים לקחו חלק פעיל בייבוא הרכב; בסעיף ד' לטופס 139
3 התובע הצהיר כי לא שילם סכומים נוספים מעבר לסכום שהוצהר, ואילו כעת טוען כי שילם
4 עוד כ-15,500 אירו עבור "הוצאות אחרות". הצהרות אלה הטעו אותה ומשגילתה את
5 ההטעיה שלחה הודעת גירעון כפי שהיא מחויבת לעשות.
6
7 לטענת הנתבעת, ההחלטה הראשונה של פסילת הרשימון התקבלה לאחר שבדיקות
8 השוואתיות שערכה בין מחירוני רכב העלתה כי ישנו פער משמעותי בין הערך המוצהר לבין
9 מחיר הרכב המצוין במחירוני, התובע לא מסר טעם לכך ועל כן הוחלט לפסול את
10 הרשימון ולהתבסס על הערכת השמאי שהוזמן מטעמה. לטענתה, פסילת המחיר וקביעת
11 ערך חדש על ידי השמאי הייתה לצורך הערכה בלבד שכן במועד זה לא היה לה כל מידע על
12 מעורבות גורם אחר והתמורה האמיתית ששולמה. הנתבעת עומדת על כך שנחשפה להסכם
13 הרכישה, לראשונה, במועד חקירת התובע, אליו צורף גם תדפיס מחיר הרכב המבוקש
14 בגרמניה, 67,143 אירו (לאחר ניכוי המע"מ). נוכח ממצאים אלו שנודעו לה בדיעבד, הוציאה
15 את הודעת הגירעון. לטענה היא מחויבת לעשות כן שכן יש לחשב את המכס מהתמורה
16 ששולמה בפועל ורק בהעדר מידע שכזה נערך החישוב לפי שומה.
17
18 13. לעניין סיווג ארץ המקור טוענת הנתבעת כי משהתגלה כי מקור הרכב אינו בגרמניה כפי
19 שהוצהר על ידי התובע אלא בארה"ב, הוא אינו זכאי לפטור מתשלום המכס בשיעור של
20 7% ואין נפקות לשאלה האם התובע ידע על כך או לא. לטענתה, פנתה ליבואן הרשמי של
21 מרצדס בישראל (במועד שלא צוין על ידה) אשר העביר לה מידע אודות מדינות הייצור של
22 רכבי מרצדס, והתברר שמספר שלדה הכולל ספרות ואותיות, המתחיל באותיות WDC
23 מלמד על כך שזה רכב שיוצר בארה"ב ועל פי המפרט הטכני שהתקבל מחברת מרצדס עולה
24 כי מפעל הייצור מצוי בעיר טוקלוסה שבארה"ב (יצוין כי הנתבעת התייחסה גם לחלופה
25 אחת לפטור מס שולי ככל שהרכב היה מועבר ממארה"ב ארצה במישרין, ברם אני לא
26 מוצאת כי יש מקום לדון בחלופה זו שכן היא לא רלבנטית בענייננו מקום שאין מחלוקת כי
27 שהונפק רישיון רכב גרמני והוא נרשם לתנועה בגרמניה).
28
29 14. באשר לעיתוי התשאול והבירור הנוסף, מפנה הנתבעת, לתקנה 2 לתקנות המכס (חישוב
30 ערכם של טובין שיובאו לשימוש עצמי), התשס"ז-2006 (להלן: תקנות המכס) לפיהן המנהל
31 רשאי לדרוש חשבון מכר והסכם, במידה והוא רואה לנכון לעשות כן, כאשר דרישות אלו

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 הן סימנים או מדדים אשר נועדו לסייע בהערכת העסקה, אך אין מדובר ברשימה סגורה
2 ולכן היתה זכאית לדרוש זאת בתשאול ולערוך שומה מחודשת על בסיס מידע זה.
3 הנתבעת מפרטת כי ישנם שני שלבים לקביעת ערכם של רכבים מיובאים לשימוש עצמי:
4 האחד, בדיקת סבירות ערך העסקה המוצהר על ידי היבואן בחשבונית המכר, בהשוואה
5 למחירוים בארץ הייצוא. ככל שערך המוצהר נמוך במידה בלתי סבירה מבלי שנתן היבואן
6 הסבר מניח, הרי שבסמכות המנהל לפסול את הערך המוצהר כאמור;
7 השני, במידה והערך המוצהר נפסל, נקבע ערך הרכב על ידי מעריך. בענייננו, מדובר ברכב
8 משומש שלא ניתן לקבוע את ערכו בדרכים אלטרנטיביות כגון על פי טובין זהים או דומים,
9 מד האוץ וכד'. בפקודת המכס נקבע כי מקום בו לא ניתן לקבוע את ערכו באמצעים סבירים,
10 יש לפנות לדרך הערכה, ובמידה והצהרת היבואן נפסלה על ידי המכס ייקבע מחיר הרכב
11 שיובא על בסיס מחיר המכירה בישראל, ולא על יסוד המחירים של הטובין בשוק המקומי
12 במדינת הייצוא. וכך עשתה.
13

14 15. ביחס לטענת התובע כי הסכם הרכישה (ומסמכים נוספים) הועברו לידיה עוד בחודש ינואר
15 2017 במסגרת המרצת הפתיחה, טענה כי צורפה להמרצה כמשיבה פורמאלית בלבד, כי לא
16 ניתן להניח שהמסמכים הועברו לגורמים הרלבנטיים במכס רק מפני שהומצאו לפרקליטות
17 תל אביב. עוד טוענת הנתבעת כי טענה זו אינה יכולה לעמוד מקום שהתובע הגיש הצהרה
18 כוזבת ובחר שלא לצרף את הסכם הרכישה לרשימון למרות שהיה עליו לעשות כן שכן
19 מדובר בשומה עצמית ויש לצרף כל מסמך רלבנטי. הרשימון הוגש לאחר המרצת הפתיחה
20 ורק לאחר הגשתו החלה בבדיקה. לטענתה, הודעת הגירעון ניתנה כדין שכן היא נסמכת על
21 ראיות מנהליות שהתובע לא הצליח להפריך, כאשר בהתאם לסעיף 239א לפקודת המכס
22 [נוסח חדש] (להלן: פקודת המכס), נטל הראיה להוכחה כי המכס ששולם הוא המדויק
23 והרשימון הוגש כדין, מוטל על התובע.

תשובת התובע לטענות של הנתבעת

24
25
26 16. התובע טען כי לא היה מעורב ישירות בהגשת הרשימון אלא הנתבעים ועמילי המכס
27 מטעמם. ככל שהרשימון כולל פרטים לא נכונים או לא מדויקים, יש ליחס זאת לנתבעים
28 ולעמילי המכס. הגשת הבקשה לבית משפט המחוזי בצירוף הסכם הרכישה וכל המסמכים
29 הרלבנטיים, מיוזמתו, באה למנוע מצב של מסירת הודעות כוזבות. לטענתו, שעה שהנתבעת
30 טוענת כי ההערכה התבצעה בהתאם לבדיקות השוואתיות בעקבותיה נפסל הרשימון
31 שהוגש ונקבע רשימון חדש בהתבסס על חוות הדעת של שמאי מטעמה, הרי שעומדת לו
32 חזקת התקינות המנהלית, ואין הנתבעת יכולה לחזור לאזרח חדשות לבקרים ולקבוע כל

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 פעם שווי אחר, הנתבעת אף לא הצביעה על כל מקור המקנה לה סמכות ליתן החלטות
2 סותרות ושוונות באופן הפוגע בעקרון הסופיות.
3
4 17. התובע מצרף לתשובתו תחקיר טלויזיוני שנערך על ידי כתב ערוץ עשר לגבי הנתבעים, בו
5 הוצגו מעשי המרמה של הנתבע 2 כלפי לקוחותיו ולהם הוא טוען גם בענייננו. התובע טען
6 כי הנתבע 2 הוצג בכתבה כמי שנוהג, בשיטתיות, לרכוש את הרכבים זמן רב לאחר החתימה
7 על ההסכם כאשר ערך הרכב יורד, וזאת על מנת לזכות בהפרשי המחירים. התובע מנתח
8 את עניינו בהתאם למתואר בכתבה וטוען כי כך למעשה רכבו לא נרכש ביום 13.09.2016
9 במחיר של 67,000 יורו – כפי שמפרשת הנתבעת את הסכם הרכישה, אלא ביום 3.1.2017
10 עם כניסתה של שנה אזרחית חדשה בה ירדו כל מחירי הרכב ובמחיר של 51,500 אירו, כך
11 שאין זה מפליא שערך הרכב שנקבע על ידי שמאי מטעם הנתבעת עמד על סך של 54,000
12 אירו. לטענתו, מקום שהנתבעת ראתה את התנהלות הנתבע 2, היה עליה לנהוג כלפיו
13 בהגינות ולא לחייבו במס נוסף. בהקשר זה טען כי הנתבעת העלימה מבית המשפט מידע
14 ולא ציינה שבחקירות שניהלה נגד הנתבע 2 עלתה שיטת ההונאה של הנתבע 2, המסבירה
15 מדוע מה שכתוב בהסכם איננו תואם בכלל את חשבונית הרכישה של הטובין הנרכשים.

הודעת צד ג'

16
17
18 18. לטענת הנתבעת, הנזקים להם טוען התובע נובעים ממעשיהם וממחדליהם של הנתבעים
19 2 ו-3 נגדם הוגשה ההודעה. צדדי ג' התרשלו והפרת חובות זהירות, חובות חקוקות,
20 ביצעו מעשי תרמית ואף שיקרו במפגיע. ככל שיתקבלו טענותיו של התובע הרי שנוקיו
21 הממוניים והלא ממוניים הינם תוצאה ישירה של מעשי ומחדלי הנתבעים.

22
23 19. בכתב ההגנה, טען צד ג' 1 להעדר יריבות שכן לא פעל באופן אישי אלא כאורגן מטעם
24 צד ג' 2. מדובר באישיות משפטית נפרדת והוא עצמו אינו חב באחריות כלשהי כלפי
25 התובע או הנתבעת. צד ג' 1 מכחיש כי חתם על הסכם כלשהו עם התובע, טוען כי מעולם
26 לא התחייב לרכב בעל מספר שלדה מסויים, והתובע ידע היטב למי העביר את כספו
27 וממי רכש את רכבו. צדדי ג' טענו כי מעשיה ומחדליה של הנתבעת הנטענים בכתב
28 התביעה אינם יכולים להיות מיוחסים להם אלא לה בלבד.

טענות הנתבעים 2 ו-3

29
30
31 20. כאמור לעיל, הנתבע 2 טען להעדר יריבות ועילה כלפיו שכן פעל כאורגן מטעם הנתבעת
32 3, אישיות משפטית נפרדת ועל כן הוא אינו חב באחריות כלשהי כלפי התובע והגשת
33 התביעה נגדו אישית נובעת משיקולים זרים של התובע.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 21. הנתבעים שותפים לעמדת התובע כי מתוך שני התשלומים שהועברו לפי הסכם
2 הרכישה רק מחיר רכישת הרכב נטו ע"ס 51,500 אירו ששולם ישירות לדילר בחו"ל
3 ממנו נקנה הרכב, וחשבונית הרכישה צורפה להליך השחרור – הוא הסכום אשר מחוייב
4 במס ובגינו התובע חויב במס ושילם אותו; הסכום השני הוא פיקדון בגין תשלום
5 המע"מ עבור רכישת הרכב (27% מערך הרכב – 13,905 אירו) שהוחזר לנתבעים מחו"ל,
6 ותשלום הוצאות עקיפות- ובסך הכל 15,500 אירו. סכומים אלו פטורים ממס לפי סעיף
7 133(א)(1) לפקודת המכס. דרישת הנתבעת לשלם מס גם בגין סכום זה שגויה ונטולת
8 בסיס חוקי, בפרט כאשר על הסכומים שהושבו לנתבעת 3 – שולם מס כדין.
9

10 22. ביחס לטענת הנתבעת לארץ המקור, טוענים הנתבעים, כי מסמכי הרכב מצביעים כי
11 הרכב יוצר באירופה, והראיה לכך היא שבמועד שחרור הרכב חייבה הנתבעת את
12 התובע במס על יסוד הנחה זו. שינוי הגדרת מדינת היצור של הרכב על ידי הנתבעת
13 סותרת את מסמכי המקור של הרכב, הקרויים COC, המציינים במפורש כי ארץ
14 הייצור של הרכב היא גרמניה. עוד הוסיף, כי מספר שלדה אירופאי של מרצדס מתחיל
15 באות W בעוד רכב שיוצר בארה"ב מתחיל בספרות 1,2,5, ואם לא די בכך ברשיון הרכב
16 הישראלי מצויין "תוצר הרכב: מרצדס בנץ – גרמניה". עוד נטען, כי שמאי מטעם
17 הנתבעת ולאחר מכן גם משרד התחבורה, קבעו באופן מפורש כי מדינת הייצור של
18 הרכב היא גרמניה. מכל מקום, מפנים הנתבעים להסכם הרכישה בו נקבע כי אחריות
19 הנתבעים לכל טענה שהיא, מוגבלת לגובה של 5% מגובה ההסכם, קרי 22,450 ש"ח.
20

תשובת התובע

21
22 23. ביחס לטענת הנתבע כי פעל בשם החברה ולא כאדם פרטי, השיב התובע כי לא בכדי
23 הנתבע 2 חתם על ערבות אישית כלפי התובע שכן הוא זה שהיה בקשר ישיר מול התובע
24 מתחילת ההליך ועד סופו. הנתבע 2 הוא זה שהציג את מצג השווא שתואר בכתב
25 התביעה, מולו נערך מו"מ, והוא אשר קבע את הסכומים בהסכם הרכישה, ניסח את
26 ההסכם כאמור וחתם עליו, מה שכיום התברר כהתנהלות בחוסר תום לב ובכוונת
27 תחילה להונות את התובע. הסכמת התובע לביטול שטר הערבות נבע מהסתמכות על
28 מצג השווא שהציג הנתבע 2 לסיום הליך שחרור הרכב, לאחר ששולמו כל המיסים,
29 העמלות והאגרות שחושבו על ידי הנתבע 2 בעצמו. כעת עולה שההליך טרם הסתיים
30 ועדיין במחלוקת וכלן אין כל משמעות לביטול הערבות. התובע הפנה להסכם הפשרה
31 בהמרצת הפתיחה שבו התחייבו הנתבעים כלפי התובע, ביחד ולחוד. היות וההליך טרם
32 הסתיים, מופעלת חבותם של הנתבעים גם מכוח אותו הסדר.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

דיון

המסגרת הנורמטיבית

24. סעיף 130 לפקודת המכס, מפרט כיצד נקבע ערך טובין ומתווה מדרג הולך ויורד של שיטות לקביעת ערך הטובין. השיטה הראשונה במדרג מעוגנת בסעיף 130(1), הקובע כי:

" ערכם של טובין מוערכים ייקבע כלהלן –

(1) לפי ערך עסקה שבה נרכשו, מחושב לפי הוראות סעיף 132"

סעיף 132 לפקודת המכס, בדבר ערך העסקה, קובע כך (כל ההדגשות להלן שלי- ב"י):

"(א) ערך עסקה הוא המחיר ששולם או שיש לשלמו בעד הטובין,

בעת מכירתם לשם ייצוא לישראל (להלן – מחיר העסקה),

בתוספת ההוצאות והסכומים המפורטים בסעיף 133, ובלבד

שהתקיימו כל התנאים המנויים בסעיף קטן (ב)."

תקנות המכס (חישוב ערכם של טובין שיובאו לשימוש עצמי) התשס"ז – 2006 (להלן:

תקנות המכס) משלימות את התמונה ומסדירות את האופן שבו יחושב ערכו של הטובין

וענייננו- רכב שיובא בייבוא אישי. תקנה 2 לתקנות המכס, קובעת כך:

"(א) ערכם של טובין שיובאו לשימוש עצמי לצורך חישוב המסים

החלים עליהם, יהיה ערך העסקה כמשמעותו בסעיף 132 לפקודה,

אם הוכיח זאת מייבא הטובין להנחת דעתו של המנהל.

(ב) המנהל רשאי לדרוש מסמכים להוכחת ערך הטובין; היו הטובין

רכב מנועי רשאי המנהל לדרוש, בין השאר, חשבון מכר והסכם

שבו יפורטו הפרטים שלהלן:

(1) המקום שבו הוכן המסמך ותאריך החתימה עליו;

(2) השם והמען של המוכר ושל הקונה;

(3) תיאור הרכב, לרבות שם יצרן הרכב, דגם הרכב ומספר

השלדה של הרכב;

(4) תיאור הנסיבות העשויות להשפיע על ערך הרכב;

(5) מחיר הרכב תוך פירוט הנחות, אם ניתנו;

(6) מד אוץ של הרכב.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 (ג) בהעדר אפשרות לקבוע את ערך הטובין כאמור בתקנת משנה (א)
 2 יקבע הפקיד את ערכם, תוך שימוש באמצעים סבירים..."
 3
 4 25. כאמור לעיל, סעיף 130 לפקודת המכס, קובע "מדרג" של שיטות לקביעת ערכם של טובין.
 5 הראשונה היא – "לפי ערך עסקה שבה נרכשו" (ס' 132). בנסיבות שבהן לא ניתן לקבוע את
 6 ערך הטובין על בסיס המחיר ששולם, אזי על פי תקנה 2(ג) לתקנות המכס יש לעשות כן על
 7 פי שיטות הערכה חלופיות, כקבוע בסעיפים 129 עד 133ט לפקודת המכס. הנה כי כן, בהליך
 8 של ייבוא אישי של כלי רכב ייקבע ערך הטובין, בראש ובראשונה, על בסיס "המחיר ששולם
 9 או שיש לשלמו" בעד הרכב (ת.א. (מחוזי מרכז) 37198-11-13 הרשקוביץ ו-53 אח' נ' מדינת
 10 ישראל – רשות המיסים (31.10.2016) (להלן: "עניין הרשקוביץ").

11 26. חוק מיסים עקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), תשכ"ח-1968 (להלן: "חוק מיסים
 12 עקיפים"), מגדיר בסעיף 1 (סעיף ההגדרות) "חסר" כ- "מס עקיף שלא שולם, או שהוחזר
 13 בטעות, כולו או מקצתו".
 14 סעיף 2(א) שעניינו "חיוב בתשלום חסר", מוסיף כי "נישום יהא חייב בתשלום חסר אם
 15 נדרש לעשות כן תוך התקופה הקובעת".

17 "התקופה הקובעת" מוגדרת בסעיף 1 – "לגבי טובין שיובאו – חמש שנים מן היום בו
 18 נתהווה החסר או היתר". בענייננו, אין חולק כי הודעת הגירעון הוצאה לתובע ביום
 19 02.05.2018, כשנה ושלושה חודשים בערך לאחר שבוצע חישוב המס לצורכי שחרור הרכב
 20 (ביום 09.02.2017) ובטרם חלפו חמש השנים שהגדיר המחוקק.

22 27. עוד רלבנטי לענייננו סעיף 239א לפקודת המכס, הקובע לעניין חובת הראייה כי "בהליכים
 23 שסעיף 229 לא חל עליהם, הטוען ששילם את המכס המגיע או שהגיש הצהרה כדין
 24 או שניתנה לגבי טובין שנכללו בהצהרה התרה כדין, עליו הראייה".

ערך העסקה - הצהרות התובע

27 28. הצהרות התובע לוקות בחסר. בטופס 139 הצהיר כי שילם תמורת הרכב 51,500 אירו, וכן
 28 650 אירו עבור ההובלה ארצה. כמו כן, הצהיר כי הרכב נרכש על ידו בישראל באמצעות
 29 "העברה בנקאית" ע"ס 51,500 אירו, וכי בנוסף למחיר הרכישה לא שולמו סכומים נוספים.
 30 התובע לא הצהיר על הגורם השלישי, הנתבעים, שהיו מעורבים בייבוא הרכב, כשבסוף
 31 ההצהרה שמולאה ונחתמה בכתב ידו נכתב כי "הריני להצהיר כי כל התשלומים הם

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 התמורה היחידה והסופית עבור רכישת כלי הרכב הנדון והובלתו לישראל והינם בסך
2 52,150 יורד [התיבה מולאה בכתב ידו של התובע]. בעדותו לא הכחיש התובע כי חתם על
3 הטפסים, אולם שב וטען שהדבר נעשה בהנחייתו ובהוראותיו של הנתבע 2 ועל כן ככל
4 שמדובר בהצהרה כוזבת יש ליחס זאת לנתבעים (ע. 29, ש. 27-21, 36-29; ע. 30 ש. 17-1,
5 30-36; ע. 31 ש. 10-1, 25-19, 36-28; ע. 32 ש. 33-1).
6
7 29. על אף שהוסכם בין הצדדים בהסכם הרכישה כי מהות ההסכם היא "ייעוץ" לייבוא הרכב,
8 הרי שבפועל אין המדובר בייעוץ בלבד, אלא בהסכם שמטרתו לייבא רכב וכל תהליך
9 הרכישה נעשה על ידי הנתבעים. הוא הגורם שהיה אחראי על ייבוא הרכב, הרישוי, המיסוי
10 ושחרור הרכב ובעניין זה ניתן להפנות להחלטות ופסק הדין אליהם הפנה התובע בנ/6. אכן,
11 כטענת הנתבעת, מצופה מהתובע, כעורך דין, שלא לחתום על מסמך מבלי שקרא ובחן את
12 אמיתות הצהרתו. עם זאת, ניכר שהטפסים, כמכלול, מולאו בהנחיית הנתבע 2 ונציגי המכס
13 מטעמו, והם אלו שהיו אחראים על פרוצדורת שחרור הרכב. עוד עולה, כי התובע פעל מתוך
14 חשש גדול נוכח התנהלותו של הנתבע 2. תימוכין לכך ניתן למצוא בראיות השונות שצורפו:
15 הסכם הרכישה שנוסחו מלמד על שלטת הנתבעת 3 בהליך מתחילתו ועד סופו והתובע
16 התחייב לפעול ככל שיידרש הן במילוי הטפסים והן בתשלום כל סכום שיתבקש, תוך
17 שהתובע התחייב שלא להתערב בהליך השחרור בכל דרך שהיא (ס' 14 להסכם הרכישה);
18 תכתובות שהציג התובע עם הנתבע 2 גם בדואר אלקטרוני וגם ביישומון
19 WhatsApp מלמדות על תלות בין התובע לנתבעים, ר' למשל: 12/12/2016, 44:10 – מרצדס
20 – דרור סדן: "תשמע אתה כנראה חושב שאתה יכול לעשות מה שאתה רוצה לא אשלח
21 לך כלום נזקים לעצמך אתה כבר התחלת לגרום אני אסיים לקבל את האישורים
22 ממשרד התחבורה ואני לא מתכוון לשחרר לך את הרכב אתה תקבל את כל מסמכי
23 המקור ותשחרר לבד אני לא מתכוון להיפגע מה שטויות שאתה עושה לפנות למכס!!!"
24 ובהמשך היום: "אתה פשוט לא מבין איזה נזקים אתה גורם לעצמך בהסכם מצויין
25 במפורש שלא תתערב בתהליך והפרת ברגל גסה את ההסכם אני לא מוכן להתנהל
26 בדרך שלך אתה מזהם את התהליך אני אסיים את תהליך קבלת רשיון ביבוא ואמסור
27 לך את המסמכים המקוריים לא מתכוון להיכנס לשחרור אחרי שגרמת נזק תקבל אותם
28 אחרי שנקבל אישור ממשרד התחבורה". (יצוין כי התובע הגיש לבית המשפט דיסק ובו
29 תמונות וכן הקלטות של שיחות. ברם, ההקלטות לא תומללו (בצירוף תצהיר), כנדרש, ולכן
30 לא ייקחו חלק מפסק הדין). ניכר גם שהתובע חשד שישנה בעייתיות בתוכן ההצהרות
31 שמסר, אולם איני נדרשת להכרעה בעניין זה בהליך זה.
32

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

חזקת תקינות המעשה המנהלי

1
2 30. טוענת הנתבעת, בצדק, כי נטל השכנוע מוטל על התובע, הן מתוקף היותו התובע- בבחינת
3 "המוציא מחברו עליו הראייה", הן לפי סעיף 239א לפקודת המכס, וגם מכח חזקת תקינות
4 המעשה המנהלי. על פי חזקה זו, מעשה מנהלי של רשות מוחזק כתקין והמבקש לסתור
5 חזקה זו, נדרש להוכיח את הפגם שנפל בהתנהלות הרשות המנהלית כפי שנקבע בבג"ץ
6 5801/15, **דיבובי אהרון מאיר (ע"ר) נ' ממשלת ישראל משרד החינוך ועדת התמיכות**
7 [16.01.2018], בפסקה 31: "כידוע, ביחס לפעולותיה של רשות מנהלית עומדת חזקת
8 התקינות המינהלית וחזקת החוקיות, ועל העותרים מוטל הנטל להפריכן. לצורך כך,
9 אין די בטענה סתמית, אלא יש צורך בביסוס הנשען על תשתית ראייתית הולמת" ורי'
10 גם בבג"ץ 10907/04, **ישראל סולודוך נ' עיריית רחובות**, פ"ד סד(1) 331 [2010], בפסקה 54).
11 בפסק הדין בת"א (מחוזי חיפה) 634/02, **כרמל תעשיות חלפים בע"מ נ' מדינת ישראל**
12 [06.07.2006] (להלן: "**עניין כרמל**") נקבע (בפסקה 42) כי התערבות משפטית בהחלטה
13 המנהלית אפשרית, "**רק במקרים בהם חוסר הסבירות הינו בולט וצורם, ובכל מקרה**
14 **לא ימיר בית המשפט את שיקול דעת הרשות המנהלית בשיקול דעתו שלו...**".
15
16 בפסק הדין **בעניין כרמל**, פורטו ארבעת המבחנים שהחלטה מנהלית צריכה לעמוד בהם, על
17 מנת שתיחשב ככזו המבוססת על תשתית עובדתית הולמת: (1) איסוף נתונים; (2) שייכות
18 לעניין – רלבנטיות הנתונים; (3) אמינות הנתונים – שאדם סביר היה מתבסס עליהם, ולא
19 דווקא ראיות קבילות מבחינה משפטית; ו-(4) ראיות מהותיות – המבססות תשתית מוצקה
20 מספיק על מנת לתמוך בהחלטה, באופן סביר.
21
22 ניתוח פסקי דין במקרים דומים מלמד כי, במקרים בהם רשימון התקבל כפי שהוגש על ידי
23 האזרח ולאחר תקופה התגלה לנתבעת כי התמורה ששולמה בפועל היתה גבוהה יותר, אין
24 מניעה כי, על סמך **ראיות מנהליות טובות**, ייעשה חישוב מחדש לפי התמורה ששולמה
25 בפועל, תשלח הודעת גרעון ויהיה על האזרח לשלם את הפרש המס בין הסכום שדווח
26 ברשימון לבין הסכום שהוכח בפועל (ר' למשל: ת.א. (רח'י) 4018-06-16 **כהן נ' רשות המסים**
27 [20.7.2019]). בו נקבע כי המבחן הוא מהו **המחיר ששולם בפועל** ולא סבירות ההתנהלות
28 רשות המסים. משדווח לרשות המסים בגרמניה על תשלום בסכום גבוה יותר, נקבע כי
29 הודעת הגרעון הוצאה כדין והתביעה נדחתה; ת.א. (ת"א) 42312-05-16 **דני מיכאלי נ' מדינת**
30 **ישראל** [1.4.2019]; ה"פ (נצ'י) 11964-02-17 **חסן נ' אגף המכס והמע"מ** (16.11.2018).
31
32 עוד יצוין כי נכונה טענת הנתבעת כי חלה עליה חובה לתקן טעויות ולחתור למיסוי מדויק
33 (ר' עניין הרשקוביץ ות"א (ת"א) 27045-11-15 **דנה מנדל נדלר נ' מדינת ישראל** [16.1.2018]).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

הכרעה

31. וזה נוסח הודעת הגירעון שלביטולה עותר התובע:

1
2
3
4 "לפי הצהרות הייבוא המפורטות בנספח/ים, שוחררו הטובין
5 שתוארן כ-רכב מרצדס 500E-GLE שנת 2016.
6 בביקורת שלאחר התרת הצהרות הייבוא נוצר גירעון בהתאם למידע
7 שלהלן:
8 מהביקורת עולה שארץ המקור של הרכב, נשוא רשימון מס'
9 717001879, הינה ארה"ב ולא גרמניה כפי שהוצהר.
10 כמו כן, נמצא כי ערך הרכב הינו 67000 יורו וזאת בניגוד למוצהר
11 ברשימון הייבוא."

12
13 32. בענייננו, הודעת הגירעון מורכבת משני חיובים, שהם למעשה שתי הסוגיות השנויות
14 במחלוקת: האחד, מהו המחיר ששולם בעד הרכב (כמשמעותו בפקודת המכס), ובהתאם,
15 האם פעלה הנתבעת כשורה כאשר ערכה שומה שנייה, והשני, האם הטבת המס השולי
16 בגובה 7% בוטלה כדין, לאור הגילוי כי הרכב יוצר בארה"ב ולא בגרמניה. כאמור בפקודת
17 המכס, מוטל על התובע לשכנע את בית המשפט כי הדיווח שהגיש בנוגע לשווי הרכב הוא
18 הדיווח הנכון, וכי נפל פגם בהחלטת המדינה לקבוע את ערך הרכב על פי הנתונים שבהסכם
19 הרכישה. ככל שימצא כי הודעת הגירעון ולמצער חלק ממנה, הוטל כדין, יש לבחון האם על
20 הנתבעים 2 ו-3 להשיב לתובע סכומים אלו מכוח הסכם הרכישה.

ההחלטה הראשונה

21
22
23 33. כזכור, בחודש ינואר 2017 הגיש התובע רשימון. בחודש פברואר 2017 פסלה הנתבעת את
24 הרשימון ונימקה כי בהשוואות שערכה מול מחירוים המצויים בידה עלה פער בין המחיר
25 המוצהר לבין המחיר בפועל: "בדיקתנו העלתה כי ערך הרכב לצורך חיוב מיסי היבוא
26 הוא 224,218 ₪". התובע הצהיר כי שווי הרכב הוא 51,500 יורו, בדיון בבית המשפט טען
27 כי ערכם בשקלים נכון לעת ההיא היה 212,000 ₪ כך שהפסילה נקבעה בשל פער של כ-
28 12,000 ₪ שהם 5.1% משווי העסקה. מעדותו של הממונה דלי עולה כי מדובר בפער קטן,
29 אשר לכתחילה לא היה אמור להצדיק פסילת הרשימון (בעניין זה יצוין כי השמאי מיימון
30 העיד כי ההנחיות הן למצוא את המחיר הנמוך ביותר שבו אפשר לחייב את הנישום (עמ' 22
31 ש. 30-31)).

32 הממונה דלי, במהלך כל עדותו, שב והדגיש שפערים מסוג זה אינם מהווים טעם לפסילה:

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 "ת. תקשיב אתה, בזמנו היו תחשיבים אחרים שהיינו מורידים
2 30% כי אלה הוראות שקיבלנו. אחר כך צמצמו את כל המרווח
3 הזה. לי אין שיקול דעת, אני לא אלך על אחוז או שניים לפסול
4 רכב של בן אדם על כמה מאות שקלים, כי זה עושה צחוק.. אני
5 אעשה צחוק מעצמי ומהרשות. אנחנו מדברים על דבר מהותי
6 יותר... השכרה אני יכול עד 16%, אם זה רכב דמו זה יכול להיות
7 עד 9% או 10%. זה תלוי ב..
8 ש. בוא, אנחנו בגבול של הרכב המשומש.
9 ת. או קיי.
10 ש. אנחנו בגבול של הרכב המשומש, אז זה עד 8% ?
11 ת. לא. לא תמיד. לא תמיד. אני גם יכול לצמצם ל 5%
12 אם המחירים הם קבועים וההפרש הוא גדול." (ע. 80, ש. 22-1)
13
14 על פני הנתונים המופיעים באתר של בנק ישראל, שער היורו בחודש ספטמבר היה 4.222 ₪,
15 כך שהשווי של אותם 51,500 יורו הם 217,433 ₪, ערך הרכב נקבע בהחלטה הראשונה –
16 224,218 ₪, דהיינו, פער של 6,785 ₪, שהם כ 3% מערך הרכב, אף פחות ממה שסבר התובע.
17
18 כל כמה שהממונה דלי העיד כי "הוא לא יעשה מעצמו צחוק" (עמ' 80 ש.7) אם יפסול
19 רשימון בגלל אחוזים בודדים, הוא עשה כן בפועל. כשעומת על כך לא יכול היה לתת הסבר
20 מדוע עשה כן. כשנשאל על ידי בית המשפט "מה בתיק הזה גרם לך לסטות מהכלל שכרגע
21 תיארת" השיב: "אני לא זוכר את התיק למה חשבתי באותו רגע לפסול או לא לפסול.
22 בתיק הזה החלטתי לפסול. מותר לי. מותר לי לפסול" (עמ' 81 ש. 20-17) והוסיף: "אני
23 אין לי מושג למה פסלתי" (עמ' 82 ש.4). הממונה דלי לא נתן נימוק מספק מדוע במקרה
24 זה החליט דווקא כן לפסול את הרשימון, ולא הסביר מדוע לא ביקש ממתובע, בזמן אמת,
25 חשבונית רכישה והלא לעיל טענה הנתבעת כי בהתאם לתקנה 2 לתקנות המכס המנהל
26 רשאי לדרוש חשבון מכר והסכם במידה והוא רואה לנכון לעשות כן, אך כאן העדיף הממונה
27 דלי להעמיד את הרכב לבדיקת שמאי ולא לבקש מהתובע הוכחה לסכום ששולם בפועל
28 עבור הרכב. התנהלות זו והתשובותיו הלא מספקות שמסר בעדותו מלמדות שלא התנהל
29 בהתאם לאמות המידה המקובלות וכי החלטותיו תמוהות ובכל הנוגע לארץ המקור -
30 שגויות. בהמשך עדותו אף היתה סתירה (עמ' 93-92) באשר לשווי המוערך של הרכב. מחד
31 גיסא השיב שתוצאות הבדיקה שלו נמוכות מהשווי שנקבע בשמאות, ומאידך גיסא השיב
32 שהסכום שנקבע על ידו גבוה יותר. כל אלו אכן מעלים תהיות רבות באשר להתנהלות

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 הנתבעת כלפי התובע מבלי שניתנו לכך הסברים משכנעים. אולם, התובע לא ערער על
2 ההחלטה הראשונה והיא עומדת בעינה (המשמעות של בטול הטבת המס השולי ועוד הושתה
3 ריבית פיגורים על כך – ראה להלן).
4
5 ברור, הן מההחלטה עצמה והן מהסבריו של הממונה דלי, כי "נעשתה עבודה" סביב
6 ההחלטה הראשונה, היו בקרב עובדי הנתבעת דעות שונות ובסופו של דבר הוחלט כפי
7 שנרשם בהחלטה הראשונה. לא מדובר במשהו טכני, אלא בקביעה פוזיטיבית של רשות
8 מוסמכת, לאחר ששמאי מטעמה (ת/1) מסר חוות דעת מפורטת הנתמכת במסמכים
9 ובצילומים מאתרים שונים, כאשר בחקירתו, השיב השמאי כי אין בפניו מסמכים מעסקת
10 הרכישה בנוגע לשווי הרכב, העברות בנקאיות וכד', אלא רק טענות הנוגעות למצב הרכב
11 ותיקונים (עמ' 20 ש. 3-8), כך שקביעתו עובר להחלטה הראשונה, היתה מקצועית גרידא
12 והיא משליכה על הודעת הגירעון, שכן מדובר בשומה שנייה ובחיוב מס שני. לא מדובר
13 בעניין של מה בכך. בפסקי הדין שהובאו בסעיף 31 לעיל, הרשימוני שהוגשו על ידי
14 התובעים לא נפסלו על ידי הנתבעת (למעט בת.א. (תא) 42312-05-16, ברם התביעה שם
15 התבררה בעת שהרשימוני עדיין היה בבירור), והודעת הגירעון ניתנה לאחר שהגיע מידע
16 חדש במסגרת חקירה ודרישה **שביצעה הנתבעת**, שהוכיח **באסמכתאות** כי התמורה גבוהה
17 יותר, או אז קבעו בתי המשפט כי הודעת הגרעון הוצאה כדין.
18
19 34. המסמך היחיד עליו התבססה הנתבעת בהודעת הגירעון, הינו הסכם הרכישה, ויש לבחון
20 האם זו "ראיה מנהלית טובה" שניתן לבסס עליה הודעת גירעון.
21
22 35. ראשית, אני מקבלת את טענת התובע כי מקום שהסכם הרכישה צורף להמרצת הפתיחה
23 והומצא לפרקליטות בחודש ינואר 2017 הרי שהוא נמסר במועד זה. הנתבעת טענה כי גם
24 אם נמסר לגורם כלשהו בשירות המדינה אין משמעות הדבר כי המידע הגיע לגורמים
25 הרלבנטיים ואין בידי לקבל טענה זו במקרה זה. צרופת המסמכים הועברה למי שהיו
26 אמורים להגיב לטענותיו בנוגע לאי שחרור הרכב מהמכס, אלו בדיוק הגורמים הרלבנטיים
27 שאמורים להיחשף להסכם זה. ולכן, גם אם לא צורף לרשימוני (והיה עליו לצרפו לרשימוני)
28 עדיין הוא הועבר לנתבעת במועד סמוך קודם. ברם, בין אם המידע היה קיים בידה ובין אם
29 לא, עדיין שמורה לנתבעת הזכות לתקן את שומת המס באותן חמש שנים הקבועות בסעיף
30 1 לחוק מסים עקיפים, ועל כן יש לבדוק, כאמור, האם די בהסכם ובתשאול כדי להראות
31 שהתמורה שונה, וככל שכן, האם הצליחו התובע והנתבעים ליתן הסבר מספק אחר.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 36. סעיף 4ב להסכם הרכישה קובע:

2 "מקבל השירות ירכוש את הרכב וישלם את תמורתו בסך של
3 449,000 ₪ (להלן: התמורה), לפי הפירוט הבא:

4 א. 56,000 ₪ עם חתימת ההסכם

5 ב. 67,000 יורו עם חתימת ההסכם. בהעברה לחו"ל

6 לצורך רכישת הרכב והבאתו לישראל בהתאם

7 לפרטי חשבון בנק שיועבר על ידי נותנת השירות

8 למקבל השירות

9 ג. 94,200 ₪ עם כניסת הרכב לנמל

10 ד. 15,000 ₪ שישולמו עם מסירת הרכב."

11 ככל שהנתבעת ביקשה להתבסס על סעיף 4ב. להסכם הרכישה, הרי שלא ניתן לקרוא בו את
12 מה שהיא מבקשת לקרוא בו. סעיף 4ב קובע כי הסכום יועבר עם חתימת ההסכם, לחו"ל,
13 עבור שתי פעולות: רכישת הרכב והבאתו לישראל. משכך, לא ניתן להסיק רק על סמך
14 הכתוב כי כל הסכום הוא תמורת הרכב. להפך, הגיוני שישנם תשלומים נוספים פרט לשווי
15 הרכב, והנתבעת כגוף מקצועי, אמורה לבחון אותם, בפרט שהתובע, בחקירתו, אליה
16 אתייחס מטה, מציין בפני גורמי הנתבעת כי הרכיב "הבאתו לישראל" כולל הוצאות נלוות.
17 מדובר בפער מס של עשרות אלפי שקלים (עליהם צירפה ריבית וקנס פיגורים), ומצופה
18 מהנתבעת לבסס היטב את מסקנתה (כפי שעשתה בפסקי הדין שהובאו לעיל, בהם היו
19 בידיה ראיות מרשיות המס בגרמניה).

20 מסקנת הנתבעת אינה מבוססת דיה והיה עליה לחקור ולברר את טענת התובע כי חלק
21 מהסכום כולל הוצאות נלוות. אך הנתבעת לא ביצעה שום פעולת חקירה שהיא עובר
22 להגשת התביעה. ודוק. כלום. לא התבקשו מסמכים, המידע לא אומת ולא עומת מול
23 הנתבעים 2 ו-3, ולא הוצגה לבית המשפט אסמכתא כלשהי מרשות של מדינה אירופית
24 רלבנטית. התובע לא התבקש אפילו להסביר, ללא אסמכתאות, באילו הוצאות מדובר. כל
25 שאלותיו של החוקר ביחידת בקרת ייבוא, מר תמיר אלון (להלן: החוקר אלון) ביחס לרכיב
26 זה, שהוא הבסיס להודעת הגירעון, הסתכמו במספר שאלות שתועדו בפרוטוקול החקירה
27 (נספח ד לכתב ההגנה של הנתבעת), כדלהלן:

28 "ש. האם את הסכום המופיע בסעיף [שגיאה במקור] 4א בהסכם

29 הבאת מזומן למנמד אחזקות?

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ת. אני חושב שכן
- 2 ש. כיצד הועברו שאר הסכומים המופיעים בסעיפים ב עד ד?
- 3 ת. כפי שאמרתי. 67000 יורו באמצעות חלפן הכספים...
- 4 ש. למה היית צריך להעביר את ה67000 יורו דרך חלפן ולא דרך
- 5 חשבון שלך?
- 6 ת. אין לי דרך לעשות את זה. " [שורות 52-58 לפרוטוקול החקירה]
- 7
- 8 "ש. מדוע ההסכם שלך עם חברת מנמד לא צורף לרשימון שהוגש
- 9 למכס?
- 10 ת. לא יודע.
- 11 ש. בטופס מכס 139 המסומן ה.ב.33 מופיע כי ערך הרכישה של
- 12 הרכב הינו 51500 יורו. ואילו בהסכם מופיע שהעברת 67000
- 13 יורו. מדוע יש הבדלים בין הסכומים?
- 14 ת. 67000 כולל הוצאות נלוות. המחיר הזה מופיע בה.ב. 46
- 15 בהסכם.
- 16 ש. האם זה הסכום שהעברת לספק של הרכב בחו"ל?
- 17 ת. כן
- 18 ש. מי הביא לך את מספר החשבון אליו הועבר הכסף?
- 19 ת. דרור סדן מחברת מנמד.
- 20 ש. האם יש לך מה להוסיף?
- 21 ת. אנחנו עשינו את העסקה הזו עם דרור סדן. [...]"
- 22 [שורות 77-88 לפרוטוקול החקירה]
- 23 בחקירתנו הקצרה, מציין התובע, מספר פעמים, את שמות הנתבעים ובכל זאת הנתבעת לא
- 24 מצאה לנכון לערוך עם הנתבעים 2 ו-3 שום בירור שהוא. תשובת התובע כי "מדובר
- 25 בהוצאות נלוות" לא נבדקה בכלל, למעשה הפעם הראשונה שהוצגו מסמכים בעניין הזה
- 26 והנתבעת התייחסה אליהם היה במסגרת תביעה זו.
- 27 כאשר החוקר אלון נשאל מדוע לא ביקש לדעת באילו הוצאות מדובר הוא השיב "שאלתי
- 28 אותו כמה כסף הוא העביר לספק של הרכב בחו"ל. האם זה הסכום שהועבר לספק
- 29 בחו"ל והוא אמר כן." ולדעתו "זה מספיק" (ע. 66, ש. 33-35; ע. 67, ש. 1-6), כשנשאל

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 החוקר אלון אם הוא ביקש לראות את אישורי ההעברות, השיב כי "לא.. אם הוא אומר
2 לי כששאלתי אותו אם זה הסכום שעבר בחו"ל והוא אמר לי טוב, בחקירה, העברתי
3 51000 יורו לטפק ועוד 15,000 למישהו אחר... הוא לא אמר את זה" ועונה לו התובע
4 "אבל זה כתוב בחקירה" (ע. 69, ש. 19-13). כשנשאל האם זימן את הנתבע 2 לחקירה,
5 השיב שלא ראה בכך צורך אך לא הסביר למה. איני מקבלת את תשובתו של החוקר אלון
6 כי אין צורך בשום חקירה ודרישה שהיא ואני לא סבורה שניתן לראות בתשאלה כה שטחי
7 משום חתירה לגילוי האמת. על הנתבעת, כרשות מנהלית, לערוך חקירה מקיפה ויסודית, אך
8 אין אפילו דו"ח חקירה. כל מחדלי חקירה אלו ובכלל זה העובדה כי הנתבע 2, המהווה גורם
9 מרכזי, שבידו לספק נתונים חשובים ואצלו אמורים להיות מסמכים הנדרשים לחקירת
10 הנתבעת, לא זומן לתשאל על ידה (ע. 64 ש. 24-26; ע. 68, ש. 35-36; ע. 69, ש. 5-1) על אף
11 שידעה על חלקו בפרשה, והעובדה שהיא לא אפשרה לתובע להמציא מסמכים להוכחת
12 טענותיו, ולהתעמת עם חשדותיה של הנתבעת כלפיו בדבר הצהרה כוזבת, נזקפים לחובתה.

13

14 37. הנתבעת הפנתה לפסק הדין שניתן **בעניין הרשקוביץ**. במקרה זה הצהירו התובעים על
15 "המחיר ששולם", הצהרה זו נבדקה על ידי רשויות המכס שמצאו, על סמך השוואה למחירי
16 השוק של כלי הרכב, כי המחיר שהוצהר סביר ובהתאם אישרו את שחרור הטובין מבלי
17 לפסול את הרשימון. לאחר מכן הסתבר במסגרת חקירה מקיפה שביצעה הנתבעת (בשונה
18 מתשאל קצר) כי הצהרה זו אינה נכונה וכי "המחיר ששולם" גבוה יותר. בית המשפט קבע
19 כי הנתבעת התבססה על ראיות מנהליות טובות להוכחת טענתה כי המחירים המוצהרים
20 ברשימוני הייבוא אינם אמתיים: הכרטסות שנתפסו, חקירות, מסמכי העברות בנקאיות
21 והמסמכים שהתקבלו מרשויות המכס בגרמניה, מסמכים אשר גם חיזקו את זה. שונה
22 הדבר בענייננו, בו הנתבעת ביססה את הודעת הגירעון על סמך הסכם הרכישה ועל חקירת
23 התובע בלבד, אולם התעלמה לחלוטין מתשובותיו של התובע בחקירתו. אף אם הנתבעת,
24 כרשות המנהלית, רשאית להסתמך לצורך קבלת החלטתה על כל ראיה שאדם סביר היה
25 מסתמך עליה לצורך קבלת אותה החלטה, עדיין צריכה להיות ראיה סבירה וככל שהרשות
26 נתנה לראיה משקל שאינו עומד במבחן הסבירות, הרי שבית המשפט יתערב בהחלטתה,
27 שהתבססה על אותה ראיה (ר' **עניין כרמל**, פסקה 41,42). אציין כי במקרים אחרים כאשר
28 הנתבעת לא השכילה להתבסס על ראיות טובות התקבלו תביעות דומות (ר' למשל: ת.א.
29 (רמ) 45331-05-16 גיל חנקס נ' בית המכס אשדוד (12.6.19) בפסק דין זה נקבע כי הנתבעת
30 לא הוכיחה שהתשלום השני מבין שניים שבוצעו היה גם הוא במסגרת העסקה. סקירת
31 הפסיקה מראה כי כל עוד התבססה הנתבעת על ראיות טובות שהגיעו מרשויות המכס
32 בגרמניה, ראו בהם בתי המשפט ראיות טובות, מה שאין בענייננו).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 רק כעת, במהלך הליך זה מנמקת הנתבעת את החלטתה ומתמודדת עם טענות התובע
2 והנתבעים 2-3, כאשר האחרונים נשמעים כעת לראשונה.
3
4 38. הנתבעת הפנתה לנספח שצורף להסכם הרכישה ובו מחיר הרכב בגרמניה- 79,990 אירו.
5 ברם כפי שנדחתה טענת התובע לשום את שווי הרכב לפי חוות דעת שמאי הנתבעת, כך גם
6 אין מקום לקבל טענה זו. משנקבע כי תשלום המס ייגזר מתמורת הרכב בפועל, אין
7 משמעות להערכות שווי הרכב לכאן או לכאן. הדברים הובהרו בפסק הדין המנחה שניתן
8 **בעניין הרשקוביץ.**
9
10 39. הנתבעים, אשר ברשותם מלוא מסמכי הרכישה של הרכב הציגו את פירוט התשלומים כך:
11 סך של 51,500 אירו שולם ישירות לדילר בחו"ל ממנו נרכש הרכב, זהו סכום העסקה נטו
12 שאינו כולל מע"מ, וזהו הבסיס לחישוב המס בגין העסקה, בגין סכום זה הונפקה חשבונית
13 מס על ידי הדילר והיא הוצגה כדין עם שחרור הרכב; הסך של 15,500 אירו – הוא הוצאות,
14 המתחלקים לסך של 13,905 אירו פיקדון בגין תשלום המע"מ עבור רכישת הרכב בשיעור
15 של 27% אשר הועבר ישירות לצד ג' שטיפל בעסקה, והוחזר לנתבעים בניכוי עמלה. אין
16 מדובר בתשלום מע"מ לרשויות המס בהונגריה אלא פיקדון שהושב טרם כניסת הרכב
17 לשחרור במכס; וסך של 2,200 אירו הוצאות נוספות (סי' 40-34 לסיכומי הנתבעים).
18
19 40. להוכחת שווי הרכב, צירפו הנתבעים את המסמכים כדלהלן:
20
21 א. חשבונית שהונפקה לתובע, ביום 03.01.2017, מאת global training kft, ע"ס 51,500
22 אירו (נספח ז' לתצהיר הנתבע 2, להלן: "חשבונית גלובל").
23
24 ב. חשבונית שהונפקה לתובע, ביום 20.10.2017 מאת United Export Service Co. Ltd,
25 ע"ס 2,200 אירו (נספח י' לתצהיר הנתבע 2). בתחתית החשבונית נכתב:
26

Vat deposit (27% - Hungary) 13,905€
Vat Return 13,280€

If you have any questions concerning this invoice, contact us.

27
28
29

להלן: "חשבונית יונייטד"

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ג. אישור העברה בנקאית ע"ס 13,280 אירו לחשבונו של הנתבע; לא צוין תאריך, לא
2 צוין פרטי המעביר ובמסמך מחיקות שונות (נספח ח לתצהיר הנתבע 2):

DEAL NUMBER	TYPE	COUNTRY	EFF DATE	E/M DATE	CUR	ORIGINAL AMT	SUG	S
157-15-0015659	העברות העברות				PURGE* EUR	13,280.05		
	העברות העברות							

- 3
4 ד. קבלה שהונפקה על ידי הנתבעת 3 בגין סכום ההחזר ביום 14.11.16, ע"ס 54,306.92
5 אירו, הכוללת פירוט מילים:
6 "Vat return aweda imad Mercedes gle550e" (נספח ט לתצהיר הנתבע).

7
8 41. הנתבעים טוענים, כי חיוב התובע בגין סכום המע"מ פסול שכן רכיב המע"מ אינו מחויב
9 במס. העובדה כי "רכיב המע"מ" הושב לנתבעים עוד לפני שחרור הרכב מהנמל, אף שומטת
10 את הטענה היה על התובע לדווח על הסכום כאמור, שבבירור אינו חלק ממחיר העסקה
11 ואינו מחויב במס על פי פקודת המכס (סעיף 43-44 לסיכומי הנתבעים). הנתבעת מנגד,
12 גורסת כי טענת הנתבעים שמדובר בפיקדון מע"מ היא טענה כבושה ולא מבוססת עובדתית
13 ברם, גם לשיטתה הטענה הועלתה כבר בקדם המשפט ביום 7.4.19 והיא מפורטת גם
14 בתצהיר הנתבעים ולכן איני מקבלת כי מדובר בטענה כבושה, מקום שטרם תביעה זו,
15 הנתבעים לא תושאלו ולא נחקרו על ידי הנתבעת בעניין זה (או בכלל), כיצד יכולה הטענה
16 להיות כבושה כשלא ניתנה הזדמנות לטעון אותה קודם?

17
18 42. עוד טוענת הנתבעת, כי מהראיות שהוצגו עולה תמונה הפוכה לטענות הנתבעים והתובע וכי
19 מדובר בתשלום שהוא חלק מ"ערך העסקה" ואין ראייה כי שולם והוחזר מע"מ בחו"ל שכן
20 בחשבונית ע"ס 51,500 אירו מצוין כי שיעור המע"מ הוא 0%. הנתבעת מוסיפה כי אין ראייה
21 לכך שהעמדת הפיקדון הייתה חלק מהעסקה מול גלובל, והקבלה אינה מהווה ראייה כלשהי
22 לסיכום מול התובע. ביחס לרכיב החזר המע"מ טענה כי לא הוכח שהתובע עומד בתנאים
23 לזיכוי במס בגין רכיב זה, וכך גם לא הוכח שאכן חלק מהסכום הוא עמלת קניה המזכה
24 בפטור. עוד טענה הנתבעת כי הטענה שמדובר בפיקדון מע"מ אינה עולה בקנה אחד עם
25 המונח "והבאתו לישראל" בהסכם הרכישה. ממילא, סעיף 133(א)(1)(א) לפקודת המכס
26 קובע כי עמלת תיווך ודמי תיווך הם רכיבים שיש למסות ורק "עמלת קנייה" ששילם היבואן
27 לסוכן בחו"ל תמורת שירותי הייצוג בחו"ל אינה חלק מערך העסקה ועל התובע להראות כי

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 זה שולם לסוכן בחו"ל, בעוד שבין התובע לבין חברת יונייטד לא נכרת כל הסכם, וגם בטופס
2 139 לא הצהיר על כך התובע
3
4
5 43. אני מוצאת כי מכלול הראיות שהגישו התובע והנתבעים מעידים כי אכן שווי הרכב הינו
6 51,500 אירו, וכי סך של 15,500 אירו מהווים הוצאות נלוות לרכישת הרכב.
7 בסעיף 4 להסכם ישנו רק סעיף תשלום אחד שמשולם במטבע זר – יורו, ויש להניח כי לתוך
8 סעיף זה הוכנסו כל התשלומים לגורמים לא ישראלים, לרבות תשלום הרכב, שינועו ומיסוי
9 מקומי ותשלום זה התבקש מיד עם חתימת ההסכם בחודש ספטמבר 2019. המסמכים
10 שהוצגו על ידי התובע ונתבעים לא נסתרו, והם מתיישבים זה עם זה ומחזקים את המסקנה
11 כי אכן 15,500 אירו היוו רכיב נוסף בעסקה, רכיב ההוצאות. הדברים מתיישבים גם עם
12 הנספחים שצורפו בתכתובות שבין התובע לנתבע 2, בהם פורטו המוטבים אליהם נדרש
13 התובע לבצע את העברות הכספיים ואת מטרות ההעברה (נ/7): סך של 51,500 אירו לחברת
14 גלובל לצורך "רכישת הרכב"; סך של 15,500 אירו לחברת יונייטד לטובת "ייצוא הרכב".
15 כמו גם, על כך ניתן ללמוד מתוכן ההתכתבות בדואר האלקטרוני שבין התובע לנתבע, מיום
16 22.09.2016, בה מצוין כי יש לבצע שתי העברות, "אחד לרכישת הרכב והשני לצורך הבאתו"
17 (צורף לכתב התביעה כנספח). בנוסף, מכתב מטעם חברת גלובל, שהונפק ביום 02.02.2017
18 המופנה לתובע, ממנו עולה כי הסכום ששולם עבור הרכב הוא 51,500 אירו (נ/9), ולכך
19 מצטרפים גם המועדים השונים ביחס להחזר המע"מ המתיישבים זה עם זה: ביום
20 22.09.2016 שלח הנתבע 2 הנחיות לתובע ביחס לסכומי ההעברה, למוטבים, ולמטרות
21 ההעברה; ביום 25.09.16 שלח התובע לנתבע 2 הודעה כי "הכסף הגיע ליעדו" (נספחי כתב
22 התביעה); וביום 14.11.16 הוצאה חשבונית מטעם הנתבעת 3, בדבר החזרי המע"מ. הגיוני
23 כי היה מקום לתשלום מע"מ כלשהו והגיוני יותר להניח כי רכישת רכב כוללת מיסוי כלשהו
24 במדינה בה נרכש הרכב. ככל שהמדינה טוענת כי רכישת רכב בהונגריה אינה כוללת תשלום
25 מס (כגון מס ערך מוסף) תתכבד ותוכיח זאת, סביר להניח כי מידע זה קיים בידה, ומכל
26 מקום שעה שהנתבעים מראים כי הועמד פיקדון בגובה המע"מ, על הנתבעת להפריך זאת,
27 בראיה מנהלית טובה, וזאת לא נעשה.
28
29 44. באשר לחיוב במיסים בגין החזרי מע"מ, הנתבעת אינה מכחישה שאכן החזר מע"מ אינו
30 מחויב במס (ר' עמ' 70 ש. 1-5 לעדותו של החוקר אלון המאשר שהחזר מע"מ יורד משווי
31 העסקה), אולם לטענתה צריך להוכיח שלושה רכיבים: (א) כי בעל הטובין שילם בגין
32 הרכישה מע"מ (ב) כי החזר המע"מ בגין הרכישה, (ג) המע"מ החוזר למי ששילם בגין
33 הרכישה. רכיבים אולם הנתבעים לא הוכיחו, שכן הנתבע 2 מודה שהחזר בסך 13,280

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 אירו הושב לכיסו (סעיפים 119-120 לסיכומי הנתבעת) והוא לא דווח על כך לתובע ואף
2 הוסיף וטען כי הכסף כאמור דווח כהכנסה, אולם לא הציג אסמכתא לכך (ע. 117, ש. 32-
3 33, ע. 118 ש. 10-11).
- 4
- 5 45. אני מוצאת כי התובע עומד בשלושת הקריטריונים אותם מנתה הנתבעת לקבלת החזר
6 המע"מ: מחשבונית יונייטד עולה כי אכן שולם סך של 13,905 אירו עבור מע"מ בשיעור של
7 27% מערך הרכב ששולם בפועל (51,500 אירו); מאישור ההעברה הבנקאית אכן עולה
8 שהחזר המע"מ בניכוי עמלה ובסך הכל 13,208 אירו; החזר המע"מ ניתן לתובע כפי שמופיע
9 בחשבונית גלובל. על אף שהנתבע 2 לקח את הכספים הללו לעצמו, מדובר, לכל היותר
10 בהמחאת זכות לנתבעים כאשר עניין זה הוא במישור היחסים שבין התובע לבין הנתבעים.
11
- 12 46. כפי שנאמר לעיל, על הנתבעת לבסס החלטה על ראייה מנהלית טובה, אך היא לא עשתה כן
13 בענייננו. אין לנתבעת ראייה מלבד הסכם שהציג התובע ואשר לא ניתנה ואף לא התבקשה
14 התייחסות של מי מהצדדים להסכם באשר לפרשנותו. רק בדיעבד, לאחר הגשת התביעה
15 מתייחסת הנתבעת לטענות התובע, כאשר היה עליה לבחון אותן טרם הודעת הגירעון.
16 הנתבעים והתובע מציגים ראיות בכתב, שהנתבעת טוענת נגדם בעל פה ללא ראייה נגדית.
17 כפי שהראנו לעיל, דרך כלל כאשר הנתבעת הוציאה הודעת גירעון היה זה כאשר התגלה כי
18 התשלום בפועל היה גבוה בצורה ניכרת. ברם בענייננו לא רק שזה לא מוכח, אלא שגרסת
19 הנתבעת כי לא היה שום תשלום מעבר למחיר הרכישה היא לא הגיונית ולא סבירה, האמנם
20 מתקבל על הדעת כי שינוע רכב מהונגריה לנמל באיטליה ומשם לנמל אשדוד לא היה כרוך
21 בשום תשלום שהוא לא היתה אף עמלת מכירה? והלא הנתבעת לא הכירה ולו בסנט בודד
22 ככזה. אכן, אין מחלוקת כי התובע העביר סכום גבוה מסכום הקניה שהוצהר בשימון.
23 ההסכם שהעביר מיוזמתו לנתבעת מראה זאת באופן ברור, אך יש בפיו הסבר שניתן כי
24 מדובר בהוצאות הכרוכות בהבאתו לישראל במובן הרחב והכוללני, שלא נסתר.
25
- 26 47. ביחס ליתר ההוצאות ע"ס 2,200 אירו, הרי שבהתאם לחשבונית יונייטד, הסך של 2,200
27 אירו מחולק כך: 1470 אירו- עמלה; 650 אירו- שירותי ייצוא, לרבות איסוף מהונגריה,
28 שינוע לנמל ולנמל אשדוד; 100 אירו – "Export documents"
29
- 30 48. הנתבעת אינה חולקת על כך שעמלת קניה אכן מזכה בפטור ממס בהתאם לסעיף 133
31 לפקודה, אולם מציינת כי לא הוכח שרכיב העמלה המנוי לעיל אכן מהווה עמלת קניה לגורם
32 שלישי בחו"ל (ס' 130 לסיכומי הנתבעת), על יסוד ההנמקה לעיל אני מורה כי סך של 1470

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 יורו אינו בר מיסוי בהיותו עמלת קנייה ואילו שני הסכומים הנוספים בסך כולל של 750 הם
2 בני מיסוי כקבוע בס' 133(א)(5) לפקודת המכס. בעניין זה יצוין כי ברשימון כתב התובע כי
3 ההובלה הימית עלתה 650 יורו כפי שפורט גם בחשבונית יונייטד, כל שהנתונים שהציג
4 התובע בעניין זה – משתלבים והמסמכים תומכים זה בזה.

5

6 **לסיכום רכיב זה של הודעת הגירעון: אני מקבלת את גרסת התובע וקובעת כי סעיפי המכס**
7 **הכללי, מע"מ יבוא ומס קניה יבוא שבהודעות הגירעון יחושבו מחדש לפי יתרת הסכום**
8 **שלא מוסתה בהודעה הראשונה: 750 יורו (ולא 15,500 יורו כפי שנעשה בהודעת הגירעון).**

9

10

ההודעה לצד ג'

11 49. מקום שהנתבעת אינה חייבת בפיצוי התובע, ההודעה לצד ג' נדחית.

12

13

14

ארץ מקור הטובין

15 50. לארץ המקור נודעת חשיבות, שכן ככל שמדובר ברכב תוצרת אירופה (גרמניה), הרי
16 שהתובע זכאי להפחתה בגובה 7% מהמכס, וזאת מכוח הסכם הסחר עם מדינות האיחוד
17 האירופי. בכפי שפרטנו לעיל, ברשימון הצהיר התובע כי הרכב מיוצר בגרמניה ונהנה
18 מהפחתה זו, אך בהודעת הגירעון קבעה הנתבעת כי מדובר ברכב שיוצר בארה"ב, הועבר
19 לגרמניה ואף עלה שם על הכביש ולאחר מכן הגיע לארץ. הנתבעת ביטלה את ההטבה הנ"ל
20 וחייבה את התובע ב 7% נוספים. התובע, טען כי לא ידע שהרכב יוצר בארה"ב והיה משוכנע
21 כי הוא מיוצר בגרמניה שכן מרצדס הוא מותג גרמני ומכל מקום היה על הנתבעת לדעת
22 זאת מתחילת הדרך, מהרגע שהיה בידיה מספר השילדה. הנתבעת הבהירה כי אין זה
23 רלבנטי אם התובע ידע או לא מה ארץ המקור, והעובדות בפועל הן שמקימות את
24 החיוב/מזכות בהפחתה. לטענתה, אף אם מי מטעמה עשה טעות או התרשל, מותר לה ואף
25 חובה עליה לגבות מס אמת.

26

27 51. אני מקבלת את טענת הנתבעת כי בסמכותה של הנתבעת לשוב ולבחון החלטותיה מחדש,
28 לשנותן או לבטלן אם קיימת הצדקה לכך, גם במקום של טעות "באשמת" הרשות. ואני
29 מקבלת את טענתה בעניין זה מהטעמים הבאים:

30

31 א. לחוות הדעת של השמאי מטעם הנתבעת, צורפו תמונות שצולמו בזמן אמת, ובין היתר
32 גם שלדת הרכב (נ/1). בתמונת השלדה ניתן לראות בבירור כי כתוב "made in usa",

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

1 ואת מספר השלדה : WDC1660631A750023/ ובית המשפט התרשם מכך במהלך
2 חקירת השמאי מיימון (עמ' 14 ש. 4) והתובע אף שמע בעצמו את הממונה דלי והשמאי
3 מיימון דנים בעניין זה.
4

5 ב. הממונה דלי, אישר שהיה מודע מתחילת ההליך כי הרכב מקורו בארה"ב:

6 "ש. כשביקרת את הרכב, הסתכלת דבר ראשון על מה?
7

8 ת. מספר שלדה...
9

10 ש. אז זה המספר שלדה שאתה עיינת בו?
11

12 ת. כן.
13

14 ש. מה כתוב פה?
15

16 ת. תוצרת ארצות הברית.
17

18 ש. עכשיו תגיד לי, האם זה נכון שבינך לבין השמאי היתה שיחה
19 ליד הרכב, לידי, אודות הארץ יצור שזה ארצות הברית?
20

21 ת. לא זוכר.
22

23 ש. לא זוכר. האם זה נכון שבאותו מעמד אתה ידעת שארץ היצור
24 זה ארצות הברית?
25

26 ת. כן...
27

28 ש. האם זה נכון שאחר כך החלטת לא לחייב במס יתר.
29

30 ת. טעות שלי היתה.
31

ש. היתה טעות שלך אבל החלטת לא לחייב.
ת. בגלל טעות
ש. אוקיי אבל החלטת לפטור.
ת. כן. (ע. 83, ש. 14-16, 25-36; נ. 84, ש. 9-1)

העד, שב וחוזר על תשובותיו כי אכן נעשתה טעות בענייננו של התובע (ע. 87, ש.

1-11; ע. 93, ש. 34-36; ע. 94 ש. 5-6) ובהמשך, נשאל והשיב:

ש. שאלה, אם כאשר החלטת לבטל את ההטבה

הזאת ששינית אותה, מדובר פה בהחלטה

מנהלית שהיית צריך לתת לי את זכות השימוע

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

- 1 עליה. האם פנית אלי, האם הודעת לי מראש
2 אודות החלטתך לבטל את ההטבה הזאת?
3 ת. לסוכן המכס. לא לך אישית.
4 ש. לסוכן המכס הודעת?
5 ת. אני חושב שכן.
6 ש. אז איפה ההודעה.
7 ת. סוכן המכס. (ע. 87, ש. 12-19)
8
9 ג. השמאי מיימון אישר בעדותו כי במעמד בדיקת הרכב, שוחח עם הממונה דלי לעניין
10 ארץ מקור הרכב ולעניין תשלום המס, ולבסוף הוחלט שלא להשית מס בשיעור של 7%
11 (ע. 14, ש. 17-35; ע. 15, ש. 1-2; ע. 16, ש. 1-2).
12
13 52. ההחלטה הראשונה לא ניתנה כלאחר יד אלא לאחר שהרשימון נפסל, מונה שמאי, מצא כי
14 שווי הרכב דומה מאוד, והפסילה נעשתה על פערי מחיר של אחוזים בודדים. גם ההחלטה
15 להעניק לתובע פטור ממס שולי היתה החלטה אקטיבית. במצב דברים שכזה, אין מקום
16 להשית על התובע ריבית פיגורים בגין התשלום כעת, משנעורה הנתבעת ותיקנה טעותה (בה
17 היא מודה, למעשה). ולכן טענת התובע כי יש להשיב לו תשלום זה – נדחית, אולם כן יש
18 מקום להשיב לתובע את רכיב הריבית וקנס הפיגורים בכל הודעת הגירעון.
19
20 53. באשר לפיצוי בסך 100,000 ₪ שביקש התובע בגין נזקים שונים שנגרמו לו, אני מוצאת כי
21 טענה זו נטענה בעלמא וללא כל ביסוס והיא נדחית. יצוין כי הסכום שנתבע, 100,000 ₪,
22 גבוה, לא מבוסס ואף עולה על סכום הודעת הגירעון. בנסיבות אלו, אני מוצאת להשית על
23 התובע מחצית מהוצאות המשפט של צדדי ג'.
24
25 התביעה נגד הנתבעים 2-3
26 54. התובע טוען כי בהסכם הרכישה נקבע שהסכום 449,000 ₪ הוא כל הסכום שהיה אמור
27 לצאת מכיסו. כל סכום עודף צריך להיות משולם על ידי הנתבעת 3 בערבותו של הנתבע 2.
28 בתאריך 15.2.2017 חתם התובע על אישור ואישר כי ערבותו של הנתבע מבוטלת. התובע
29 טוען כי עשה כן בסוברו כי הסתיימו כל ההליכים הקשורים לרכב, ומשלא כך הדבר על
30 הנתבעים לשפות אותו בגובה המס בו הוא מחויב כעת. אך איני מקבלת את טענתו.
31
32 55. סעיף 6 להסכם הרכישה קובע:

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 11869-08-18 עוידה ואח' נ' רשות המיסים בישראל - מכס ישראל ואח'

תיק חיצוני:

6. מודגש כי המיסים החלים על כלי הרכב חושבו בהסכם זה בהתאם לחשבונית הקניה המקורית של הרכב בחו"ל ושיעור המס הקבוע בחוק ביום חתימת הסכם זה. היה זמל סיבה שהיא סכום המס יעלה על 53 אחוז מחשבונית הקניה, הרי שהאחריות לתוספת התשלום תחול על מקבל השירות בלבד.

1

2

3 56. מקום שהתובע שילם את הפרשי המס שנקבעו בהחלטה הראשונה, יש בכך משום הודאה

4 כי הנתבעים שילמו כבר את המקסימום שנקבע בסעיף 6, ולכן הנתבעים 2 ו-3 אינם

5 מחויבים, מכוח הסכם הרכישה, לשאת בסכומי המס הנוספים שהושתו על התובע והתביעה

6

נגדם נדחית.

7

8

57. סוף דבר:

9

א. הנתבעת להשיב לתובע את חיובי הרבית וקנס הפיגורים שבהודעת הגירעון (רכיב

10

ההצמדה יוותר).

11

ב. הנתבעת תחשב את סכומי המס לפי סך של 750 יורו ולא 15,500 יורו (המס בגין המס

12

השולי כבר נגבה מהתובע) ותשיב לתובע את שגבתה ביתר.

13

ג. הנתבעת תישא בהוצאות התובע בסך 15,000 ₪, התובע יישא בהוצאות הנתבעים 2 ו-

14

3 בסך 7,000 ₪, ובאשר להוצאות צדדי ג', התובע והנתבעת יישאו בחלקים שווים בסך

15

2,500 ₪ כל אחד.

16

17

סכומים אלו ישולמו בתוך 30 יום מהיום, שאחרת יישאו ריבית והצמדה ממועד פסק הדין

18

ועד לתשלום בפועל.

19

20

ניתנה היום, כ"ג תשרי תשפ"א, 11 אוקטובר 2020, בהעדר הצדדים.

21

בלהה יהלום, שופטת

22

23